

Borago (Brutnák)

čeleď: Boraginaceae

Roste v Evropě jako jednoletka nebo krátkověká trvalka. Stonek je větvený, vzpřímený a drsně štětinatě ochlupený. Listy jsou kopinaté. Květenstvím je lata, vlastní květy jsou hvězdčité, modrofialové nebo bílé. Nejznámějším druhem je *B. officinalis*.

Vyhovuje mu lehká, vlhká a dobře propustná půda.

Množí se semeny.

Borago longifolia

Borago morisiana

oblasti: Itálie

Patří mezi endemity Itálie.

Borago officinalis (Brutnák lékařský)

oblasti: Alberta, Aljaška, Andalusie, Austrálie, Britská Kolumbie, Connecticut, Illinois, Irsko, Itálie, Kalifornie, Katalánsko, Maine, Malá Asie (Anatolie), Manitoba, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Montana, New Hampshire, New Jersey, New York, Newfoundland, Nové Skotsko, Nový Brunšvik, Ohio, Ontario, Oregon, Pennsylvania, Quebec, Rhode Island, Saskatchewan, Severní Dakota, Střední střeozemí, SZ Afrika, Tennessee, Utah, Vermont, Virginie, Washington, Wisconsin, Západní Virginie

Roste v Malé Asie a střeozemí (zavlečen byl i jinde) jako trvalka, ale obvykle se pěstuje jako jednoletka. Dorůstá výšky (15 -) 20 - 70 (i 80)cm a šířky do 45cm. Pod zemí vytváří silný a hluboký kořen. Stonek je dužnatý, s pupeny a okraji listů stříbřitě chlupatý. Listy jsou na kraji zvlněné a celokrajné, bazální vejčité až kopinaté, dlouhé až 15cm, široké 10cm, řapík je dlouhý 15cm, lodyžní listy jsou eliptické až podlouhlé, dlouhé 5 - 15 (i 20)cm, široké 6 (i 10)cm, žilnatina na spodní straně je vystouplá a řapík je dlouhý 16cm. Květenstvím je řídký vijan, vlastní květy jsou kolovité, 5tičetné, dlouze stopkaté, modré, hvězdčité, kalich má délku 1,3 (i 1,5)cm, šířku 3 (i 4,5)mm, kališní lístky jsou u báze srostlé, koruna je kolovitá průměru (2 -) 2,5 - 3cm, cípy jsou vejčité a špičaté. Plodem je asymetrická obvejčitá žebernatá bradavčitá tvrdka délky 5,5 - 7mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Alba' - bílé květy
- 'Variegata' - žluté skvrny na listech

Vyhovuje mu plné slunce a vlhká propustná půda, v lepším případě vápenitou s dostatkem živin. Květy jsou jedlé, obsahují velké množství nektaru a jsou tedy lákavé i pro velké množství hmyzu. Sklízají se mladé výhony a květy, ze kterých se dělá čaj. Přidává se do salátů, pomazánek, atp. Chuť listů připomíná okurky.

Množí se semeny.

Borago pygmaea

oblasti: Itálie

Roste v Itálii jako krátkověká trvalka. Dorůstá výšky 30cm. Listy jsou přízemní, široké, dlouhé 20cm. Lodyhy jsou slabé. Květenstvím je řídká lata, vlastní květy jsou bleděmodré a zvonkovité.

Množí se semeny nebo stonkovými řízků.

Borago trabutii

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/kytky/K428.php>

http://web.quick.cz/iveta_kulhava/Bylinky/Borago%20officinalis.htm

<http://www.botany.cz/cs/borago-officinalis/>

<http://www.bylinky.kvalitne.cz/bylinky/brutnak.htm>

<http://www.celostnimedicina.cz/brutnak-lekarsky-borago-officinalis.htm>

<http://www.celysvet.cz/brutnak-lekarsky.php>

<http://www.garten.cz/a/cz/2983-borago-officinalis-brutnak-lekarsky/>

<http://www.ordinace.cz/clanek/brutnak-lekarsky-borago-officinalis/>

<https://www.rostliny.net/>